

**Nacrt
Prijedlog Zakona broj_____**

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O
NASLJEĐIVANJU**

Zagreb, studeni 2014.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O NASLJEĐIVANJU

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje Zakona o izmjeni Zakona o nasljeđivanju sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. podstavka 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 85/10.- pročišćeni tekst i 5/14.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakonom o nasljeđivanju („Narodne novine“, broj 48/03., 163/03., 35/05. i 127/13.) uređeno je pravo nasljeđivanja te pravila po kojima sud, druga tijela i ovlaštene osobe postupaju u nasljednim stvarima.

Ostavinski se postupak u prvom stupnju provodi pred općinskim sudom odnosno pred javnim bilježnikom kao povjerenikom suda. Sud povjerava javnom bilježniku provođenje ostavinskog postupka. Kada javni bilježnik provodi radnje u ostavinskom postupku kao povjerenik suda ovlašten je, kao i sudac i sudski savjetnik općinskog suda, poduzimati sve radnje u postupku i donositi sve odluke osim odluka za koje je Zakonom o nasljeđivanju drugačije propisano.

Provođenje ostavinskih postupaka sud povjerava javnim bilježnicima prema odredbama Zakona o javnom bilježništvu („Narodne novine“, broj 78/93., 29/94., 162/98., 16/07. i 75/09.) o službenom području javnog bilježnika. Kad na području suda imaju svoja sjedišta više javnih bilježnika, predmeti im se dodjeljuju u rad ravnomjerno po abecednom redu prezimena javnog bilježnika.

Sukladno Zakonu o javnom bilježništvu službeno područje javnog bilježnika je područje zakonom određenog suda na kojemu on ima svoje sjedište osim ako Ministarstvo pravosuđa za pojedini slučaj drukčije ne odredi.

Racionalizacija mreže sudova započela je donošenjem Zakona o područjima i sjedištima sudova 2008. godine te se do danas taj proces provodio u nekoliko navrata, tako da su mijenjana područja nadležnosti sudova i njihov broj. Zakonom o područjima i sjedištima sudova („Narodne novine“, broj 128/14.) koji je donesen na 14. sjednici Hrvatskog sabora 24. listopada 2014., a koji u najvećem dijelu stupa na snagu 1. travnja 2015., među ostalim, reorganizira se mreža općinskih sudova te određuju njihova područja nadležnosti i sjedišta u kojima će djelovati. U skladu s navedenim Zakonom, od 1. travnja 2015. s radom će prestati 44 općinska suda. Sadašnji općinski sudovi koji prestaju s radom postat će stalne službe novoustanovljenih općinskih a sadašnje stalne službe općinskih sudova postat će stalne službe novoustanovljenih općinskih sudova. Na taj će se način i ubuduće građanima osiguravati pristup općinskim sudovima istovjetan onome kakav imaju i danas.

S obzirom na promjene područja nadležnosti općinskih sudova potrebno je način dodjeljivanja ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima uskladiti s novom mrežom općinskih sudova i njihovim područjem nadležnosti. Predlaže se da sud ostavinske predmete dodjeljuje u rad javnim bilježnicima sa sjedištem na području njegove nadležnosti sukladno pravilniku koji donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa. Pravilnikom će se, unutar područja nadležnosti pojedinog suda, odrediti uža područja za dodjelu ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima, prema kriteriju blizine mjesta prema kojem je zasnovana mjesna nadležnost suda za provođenje ostavinskog postupka i mjesta u kojem javni bilježnik ima sjedište. Time se omogućava da se pravilnikom odredi dodjela ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima koja će odgovarati novoj pravosudnoj mreži, osigurati ravnomjernu dodjelu predmeta javnim bilježnicima te koja će omogućiti da izmjene područja nadležnosti sudova ne utječu negativno na ostvarivanje prava građana. Pri tome će se javnim bilježnicima, ako na području određenom pravilnikom o rasporedu rada javnih bilježnika svoja sjedišta ima više javnih bilježnika, predmeti dodjeljivati u rad ravnomjerno po abecednom redu prezimena javnog bilježnika.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA, S OBRAZLOŽENJEM

Tekst Zakona dan je u obliku Prijedloga zakona o izmjeni Zakona o nasljeđivanju.

V. TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE MIJENJA

Tekst odredbe Zakona o nasljeđivanju („Narodne novine“, broj 48/03., 163/03., 35/05. i 127/13.) koja se mijenja dan je u prilogu ovoga Prijedloga zakona.

PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENI ZAKONA O NASLJEĐIVANJU

Članak 1.

U Zakonu o nasljeđivanju („Narodne novine“, broj 48/03., 163/03., 35/05. i 127/13.) naslov iznad članka 245. i članak 245. mijenjaju se i glase:

„Dodjeljivanje ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima

Članak 245.

(1) Sud će provođenje ostavinskih rasprava povjeravati javnim bilježnicima sa sjedištem na području njegove nadležnosti u skladu s odredbama ovoga članka.

(2) Ostavinski predmeti dodjeljuju se javnim bilježnicima u rad u skladu s pravilnikom kojeg donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa. Pravilnikom će se, unutar područja nadležnosti pojedinog suda, odrediti uža područja za dodjelu ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima, prema kriteriju blizine mjesta prema kojem je zasnovana mjesna nadležnost suda za provođenje ostavinskog postupka i mjesta u kojem javni bilježnik ima sjedište.

(3) Na području određenom pravilnikom iz stavka 2. ovoga članka predmeti će se dodjeljivati javnim bilježnicima u rad ravnomjerno po abecednom redu njihovih prezimena.“.

Članak 2.

Ministar nadležan za poslove pravosuđa donijet će pravilnik iz članka 1. ovog Zakona u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 3.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. travnja 2015. godine.

O B R A Z L O Ž E N J E

Uz članak 1.

Odredbom ovoga članka mijenja se članak 245. Zakona o nasljeđivanju i naslov iznad članka 245., kako bi naslov odgovarao sadržaju predloženog članka. Naime, službeno područje javnog bilježnika uređeno je Zakonom o javnom bilježništvu („Narodne novine“, broj 78/93., 29/94., 162/98., 16/07. i 75/09.) dok se predloženim člankom 245. Zakona o nasljeđivanju uređuje dodjeljivanje ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima.

Zakonom o područjima i sjedištima sudova koji stupa na snagu 1. travnja 2015., među ostalim, reorganizira se mreža općinskih sudova te određuju njihova područja nadležnosti i sjedišta.

S obzirom na promjene područja nadležnosti općinskih sudova potrebno je način dodjeljivanja ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima uskladiti s novom mrežom sudova i njihovim područjem nadležnosti. Stoga se predlaže da sud ostavinske predmete dodjeljuje u rad javnim bilježnicima sa sjedištem na području njegove nadležnosti sukladno pravilniku koji donosi ministar nadležan za poslove pravosuđa. Pravilnikom će se, unutar područja nadležnosti pojedinog suda, odrediti uža područja za dodjelu ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima, prema kriteriju blizine mjesta prema kojem je zasnovana mjesna nadležnost suda za provođenje ostavinskog postupka i mjesta u kojem javni bilježnik ima sjedište. Time se omogućava da se pravilnikom odredi dodjela ostavinskih predmeta u rad javnim bilježnicima koja će odgovarati novoj pravosudnoj mreži, osigurati ravnomjernu dodjelu predmeta javnim bilježnicima te koja će omogućiti da izmjene područja nadležnosti sudova ne utječu negativno na ostvarivanje prava građana. Pri tome će se javnim bilježnicima, ako na području određenom pravilnikom o rasporedu rada javnih bilježnika svoja sjedišta ima više javnih bilježnika, predmeti dodjeljivati u rad ravnomjerno po abecednom redu prezimena javnog bilježnika.

Uz članak 2.

Ovom se odredbom propisuje rok u kojem će ministar nadležan za poslove pravosuđa donijeti pravilnik iz članka 1. predloženog Zakona.

Uz članak 3.

Ovom se odredbom propisuje objava i stupanje na snagu ovoga Zakona koje je usklađeno sa stupanjem na snagu novog Zakona o područjima i sjedištima sudova.

TEKST ODREDBE ZAKONA O NASLJEĐIVANJU KOJA SE MIJENJA

Službeno područje javnog bilježnika

Članak 245.

(1) Sud će provođenje ostavinskih rasprava povjeravati javnim bilježnicima prema odredbama Zakona o javnom bilježništvu o službenom području javnog bilježnika.

(2) Kad na području suda imaju svoja sjedišta više javnih bilježnika, predmeti će im se dodjeljivati u rad ravnomjerno po abecednom redu prezimena javnog bilježnika.

(3) Svake tri godine na prijedlog predsjednika nadležnoga županijskog suda i Hrvatske javnobilježničke komore ministar nadležan za poslove pravosuđa može promijeniti raspored rada javnih bilježnika.